

Raadsbrief

Datum: 12 maart 2021
Behandeld door: Bas Hollander
Zaak: 2021-003249

Verzenddatum: 19 maart 2021
Mailadres: bas.hollander@midden-groningen.nl
Portefeuillehouder:

Onderwerp: Afhandeling initiatieven zonneparken

Geachte leden van de raad,

Op 28 november 2019 heeft u het Beleid zonneparken in Midden-Groningen vastgesteld. Het beleid is bedoeld als ruimtelijk toetsingskader voor het beoordelen van aanvragen voor (grondgebonden) zonneparken. Sinds de vaststelling van het beleid zijn er veel verzoeken voor zonneparken ingediend. Ook is er een aantal omgevingsvergunningen aangevraagd, waarvan er 2 in december 2020 zijn verleend (voor het zonnepark Eekerweg en het kleinschalige zonnepark Steendam). Vanwege het grote aantal verzoeken is het noodzakelijk een prioritering te stellen in de afhandeling hiervan en een standpunt in te nemen over het in behandeling nemen van nieuwe initiatieven. In deze brief informeren wij u over de afhandeling hiervan.

In het beleid staat dat er tot 2025 ruimte is voor maximaal 600 hectare aan zonneparken. Dit is inclusief alle eerder vergunde zonneparken (inmiddels 310 hectare). Met de huidige (kansrijke) plannen wordt al circa 500 hectare bereikt. Wij nemen zo spoedig mogelijk een standpunt in over de huidige (kansrijke) initiatieven. Daarnaast hebben wij besloten nu geen medewerking te verlenen aan nieuwe grootschalige initiatieven. Wij blijven onder voorwaarden wel ruimte bieden aan kleinschalige lokale initiatieven (tot 2 hectare, eventueel maatwerk tot 5 hectare).

Afhandeling lopende initiatieven

Een deel van de verzoeken is nog niet beoordeeld en in behandeling genomen, hiervoor zijn 2 redenen:

1. Voor een aantal initiatieven is er onvoldoende draagvlak vanuit de omgeving. Dit is een landelijke ontwikkeling die ook in Midden-Groningen speelt. Door de groei van het aantal parken ontstaat er steeds meer discussie over de ontwikkeling van grondgebonden zonneparken in het buitengebied. Zowel bewoners, die hun vrije uitzicht vrezen, als agrariërs die wijzen op het verdwijnen van goede landbouwgrond laten van zich horen. Het

gebrek aan draagvlak is vooral duidelijk rondom Meeden en in het gebied Sappemeer-Noord, waar de bewoners hebben aangegeven (via brieven en gesprekken met de gemeente) tegen nieuwe zonneparken te zijn.

2. Een deel van de initiatieven voldoet (nog) niet aan de ruimtelijke criteria, doordat plannen niet of slechts gedeeltelijk in een zoekgebied liggen of niet passen in het landschap.

Het beleid maakt onderscheid tussen 'grootschalige initiatieven' en 'kleinschalige lokale initiatieven'. In een groot deel van de gemeente wordt onder voorwaarden ruimte geboden aan kleinschalige lokale initiatieven (< 5 hectare). Grootschalige zonneparken (> 5 hectare) zijn in een beperkt deel van de gemeente onder voorwaarden toegestaan. Hiervoor zijn enkele zoekgebieden (kansrijke gebieden) aangewezen. Deze gebieden zijn op basis van ruimtelijke principes en input van bijeenkomsten tot stand gekomen. Er zijn in totaal 11 kansrijke locaties aangewezen voor grootschalige zonneparken (A t/m K, zie bijlage).

Locatie J (trafostation Meeden) is bij de vaststelling van het beleid in de raad geschrapt.

Prioritering voor huidige verzoeken met koppelkansen

Wij geven prioriteit aan de verzoeken die een 'plus' kunnen realiseren. Het gaat hierbij om koppelkansen (zoals verduurzaming van de glastuinbouw en aanleg van nieuwe natuur), een goede aansluiting op de bestaande ruimtelijke structuur en het energie-netwerk en plannen die op voldoende draagvlak kunnen rekenen. Daarnaast geldt als voorwaarde dat de initiatieven geheel binnen een zoekgebied moeten vallen. Een goede belangenafweging in de 'zoekgebieden' is bij tegengestelde belangen van groot belang. De ontwikkeling van een zonne(thermie)park biedt bijvoorbeeld de tuinbouwbedrijven kansen voor een verduurzaming van het bedrijf. De belangen van de omwonenden moeten daarbij goed worden meegenomen zodat er een goede balans wordt gevonden. Het verder onderzoeken van medewerking aan initiatieven betekent niet dat in alle gevallen ook een omgevingsvergunning wordt verleend. De keuze om met een aantal initiatieven verder te gaan betekent dat een aantal initiatieven wordt afgewezen. Dit kan tot vragen leiden bij initiatiefnemers en mogelijk teleurstellingen. Zolang alle initiatieven op basis van het beleid worden beoordeeld is deze aanpak goed te motiveren.

Financiële participatie

Financiële participatie is een belangrijk onderdeel bij de afhandeling van initiatieven voor zonneparken. Binnen de Regionale Energiestrategie Groningen (RES) wordt een werkwijze voor financiële participatie onderzocht. Het voorstel is om hierbij aan te haken. Dit voorjaar wordt hier meer duidelijk over verwacht. Het streven naar 50% lokaal eigenaarschap is daarbij een uitgangspunt. U wordt betrokken bij de uitwerking hiervan.

Netaansluiting

Het meewerken aan nieuwe zonneparken betekent ook dat er een grotere druk komt op het elektriciteitsnetwerk van TenneT en Enexis. Het kunnen aansluiten op dit netwerk is een voorwaarde voor een omgevingsvergunning. Er wordt gewerkt aan een uitbreiding van het netwerk maar op dit moment is de capaciteit in een groot deel van onze gemeente beperkt. Enexis beoordeelt nieuwe aanvragen op volgorde van binnenkomst, dit is wettelijk bepaald door de ACM (Autoriteit Consument en Markt). Het is daarbij niet mogelijk voor de netbeheerder 'zon op daken' voor te laten gaan op 'zon op land'. Daarnaast hebben de trafostations (zoals bij Meeden) ook een regionale functie waarop ook initiatieven uit andere gemeenten 'aantakken' en capaciteit vragen.

Hierdoor moeten bepaalde initiatieven helaas langer wachten. Dit geldt ook voor initiatieven voor zon op daken. Wij vinden het van belang zon op daken te bevorderen. Wij gaan hierover in gesprek met Enexis en de provincie en spannen ons in om de knelpunten waar mogelijk op te lossen. Ook stemmen wij met deze partijen af over te verwachten initiatieven voor zonneparken, zodat de netbeheerder zich hier op kan voorbereiden.

Samenhang zon op daken

Bij de vaststelling van het beleid in 2019 heeft u ook aangegeven zich in te spannen voor zon op (bedrijfs)daken. Uit gegevens van de provincie blijkt dat er inmiddels enkele tientallen bedrijven of instellingen in de gemeente zonnepanelen op hun daken hebben geplaatst of dit van plan zijn (gepland vermogen ongeveer 40 Mw en vergelijkbaar met een middelgroot zonnepark). In de meeste gevallen kan zonder omgevingsvergunning worden meegewerkt aan deze initiatieven. Zoals ook in het beleid is aangegeven is het nodig, voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen, naast daken de mogelijkheden op de grond open te houden. Niet alle daken zijn geschikt (te maken) en bieden onvoldoende ruimte voor de opgave. Ook zijn eigenaren (verhuurders) van panden soms niet bereid om zonnepanelen te plaatsen vanwege juridische aspecten (verzekering). Op dit moment lopen eigenaren die wél willen investeren in 'zon op dak' tegen de beperkte netwerkcapaciteit aan. De netbeheerders gaan de komende jaren het netwerk aanpassen maar het is nu niet altijd mogelijk om zonnepanelen op grotere daken aan te sluiten. Wij gaan in overleg met Enexis om deze problemen waar mogelijk op te lossen. Wij vinden het van groot belang dat het verduurzamen van onze maatschappelijke voorzieningen, zoals de scholen, mogelijk blijft en zijn hierover in overleg met Enexis.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen

A. Hoogendoorn

H.J.W. Mulder

Bijlage: Ligging kansrijke locaties

